# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Zdeňka Kühna a Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: **T. A. D.**, zastoupeného advokátem Mgr. Petrem Václavkem, Opletalova 25, Praha, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí ze dne 4. 11. 2022, čj. CPR-33836-2/ČJ-2022-930310-V223, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 2. 2023, čj. 17 A 31/2022-52,

**takto:**

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

## Odůvodnění:

[1] Žalobce byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 8 let, a to pro spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Rozhodnutím z března 2019 byl proto žalobci zrušen trvalý pobyt na území ČR a stanovena lhůta k vycestování v délce 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí nebránil (a jeho pozdější žádost o obnovu řízení ve věci zrušení trvalého pobytu byla zamítnuta).

[2] Žalobce byl dne 3. 12. 2021 z vězení podmíněně propuštěn, a měl tak vycestovat nejpozději dne 2. 1. 2022. Dne 5. 1. 2022 se ovšem dostavil na pracoviště Policie ČR v Sokolově se záměrem vyřešit svůj neoprávněný pobyt. Policie poté zahájila řízení o uložení správního vyhoštění; v něm zjistila, že žalobce sdílí domácnost s manželkou a dvěma nezletilými dcerami (ve věku 9 a 11 let), na chodu domácnosti se podílí a dcery k němu mají vztah. Proto policie žalobce nevyhostila: místo toho mu uložila povinnost opustit území členských států EU, a to do 60 dnů od právní moci rozhodnutí [§ 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky]. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal k Ředitelství služby cizinecké policie. To jeho odvolání zamítlo.

[3] Žalobce neuspěl ani se svou žalobou u Krajského soudu v Plzni. Krajský soud správním orgánům nevytkl, že si neopatřily stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí (*OSPOD*). Policie totiž vyslechla žalobcovu manželku i jeho dvě nezletilé dcery v přítomnosti tlumočníka, a jeho rodinné poměry tak byly prokázány dostatečně. Správní

orgány také správně vyhodnotily přiměřenost zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života. Žalobce se závažného trestného jednání v oblasti drogové distribuce dopustil již za života svých dcer, značnou část jejich dětství strávil ve vězení, děti jsou na své matce závislé i finančně, žalobce má velmi nízký příjem. To, že má žalobce v ČR rodinu a především nezletilé děti, správní orgány zvážily – nerozhodly o správním vyhoštění žalobce, ale o jeho povinnosti opustit území členských států EU. Povaha žalobcových rodinných vazeb ovšem není natolik výjimečná, aby bylo možné od jeho vykázání z území ČR zcela upustit.

[4] Žalobce podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost (nyní tedy vystupuje jako *stěžovatel*) a spojil ji s návrhem na přiznání odkladného účinku. Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v tom, že zásadní pochybení krajského soudu mělo dopad do jeho hmotněprávního postavení. Správním orgánům stěžovatel vyčítá zejména nezjištění stanoviska OSPOD a neznalost individuálních okolností, za nichž byl odsouzen. V důsledku toho nebyla správně vyhodnocena přiměřenost zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života a rozhodnutí ani nectí nejlepší zájem dětí. Stěžovatel nebyl dříve trestán, z vězení byl propuštěn před uplynutím celé délky trestu, nyní vede řádný život a svou pobytovou situaci aktivně řešil. Nikdo nezvážil, že se stěžovatel za svou rodinou do ČR pravděpodobně nebude moci vrátit dříve, než bude zahlazeno jeho odsouzení, tedy až po uplynutí zkušební doby v prosinci 2027.

[5] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud ji odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Stěžovatel tvrdí, že jeho kasační stížnost je přijatelná, protože se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Podle ustálené judikatury NSS (usnesení 9 As 83/2021) se o *zásadní pochybení* jedná především tehdy, pokud krajský soud a) ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu,* a nelze navíc vyloučit takové pochybení i v budoucnu; b) *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva. Stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí žádné konkrétní zásadní pochybení krajského soudu – jen odkazuje na rozsudek ze dne 31. 10. 2022, čj. 5 Azs 354/2021-21, který však není příléhavý (v oné věci NSS označil kasační stížnost za přijatelnou, protože krajský soud hrubě pochybil při výkladu procesních ustanovení vztahujících se k doručování, výzvu k odstranění vad žaloby řádně nedoručil a následně odmítl žalobu, aniž vůbec začala běžet lhůta pro její doplnění).

[8] V dané kategorii přijatelnosti (tj. *zásadního pochybení*, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele) není NSS povolán přezkoumávat *jakékoliv* pochybení krajského soudu, ale jen pochybení takové intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné

(usnesení NSS ze dne 3. 3. 2022, čj. 3 Azs 413/2021-38, bod 16). Stěžovatel ovšem v tomto ohledu nic konkrétního neuvedl.

[9] Nepožadoval-li krajský soud, aby si správní orgány opatřily stanovisko OSPOD, postupoval v souladu s judikaturou. Dopadá-li rozhodnutí na nezletilé děti, je vždy nutné, s ohledem na čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, učinit při rozhodování předním hlediskem nejlepší zájem dětí. Nejlepší zájem dítěte ovšem nemusí vždy převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem; je jej jen třeba vymezit a s veřejným zájmem poměřit. K tomu správní orgány potřebují dostatek informací o skutečné rodinné situaci cizince a jeho dítěte. To ale ještě neznamená, že je vždy nezbytné opatřit si stanovisko OSPOD: nic takového z judikatury nevyplývá. Je chybou nevyslechnout nejen děti, ale dokonce ani rodiče (rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2020, čj. 4 Azs 171/2019-25, bod 22; a ze dne 18. 10. 2022, čj. 5 Azs 33/2022-39, bod 35), protože takový výslech je základním nástrojem ke zjištění skutkového stavu (rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2021, čj. 5 Azs 314/2020-52, bod 51). Stanovisko OSPOD může být vhodným doplňkem, ale není nezbytné (rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2022, čj. 5 Azs 230/2020-43, bod 25). Krajský soud tedy nemohl hrubě pochybit, jestliže skutkový stav zjištěný za pomoci výslechu stěžovatele, jeho manželky a obou dcer považoval za zjištěný dostatečně.

[10] Dále již kasační stížnost spočívá jen v nesouhlasu s věcným posouzením stěžovatelovy situace. I NSS má ovšem za to, že žalovaný nepochybil, pokud stěžovateli uložil povinnost opustit území. Stěžovatel zde totiž po zrušení trvalého pobytu pobýval nelegálně a správní orgány neměly možnost uvážení, zda budou neoprávněný pobyt tolerovat, nebo ne (usnesení NSS ze dne 3. 3. 2022, čj. 3 Azs 413/2021-38).

[11] I když stěžovatel tvrdí opak, byly při rozhodování náležitě zváženy i jeho rodinné vazby a jeho procesní součinnost: díky nim mu nebyl do budoucna zakázán vstup na území ČR (stěžovatel nebyl vyhoštěn), ale bylo mu přikázáno území jen nyní opustit. Stěžovatel se přitom mýlí, pokud je přesvědčen o tom, že se záznamem v trestním rejstříku nemůže získat žádné oprávnění k alespoň krátkému pobytu v ČR, a že tak za svými dcerami nebude moci přicestovat dřív, než bude jeho odsouzení v roce 2027 zahlazeno. Trestní zachovalost se ze zákona posuzuje jen při udělování víza nad 90 dnů a „vyšších“ pobytových oprávnění [srov. § 31 odst. 3 písm. a), § 56 odst. 2 písm. a), § 70 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců]. Byť si je NSS vědom, že i při udělování „nižšího“ pobytového oprávnění se posuzuje míra nebezpečí narušení veřejného pořádku ze strany cizince, připomíná, že taková hrozba musí být aktuální a skutečná; nemůže tedy vyvěrat jen z předchozího odsouzení. S narůstající prodlevou od tohoto odsouzení se tak bude zpravidla zmenšovat (rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, čj. 5 Azs 383/2019-40).

[12] V této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Krajský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.).

[14] NSS pro úplnost uvádí, že nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o samotné kasační stížnosti rozhodl bez zbytečného prodlení (poté, co provedl všechny nezbytné procesní úkony) a ve lhůtě pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku (usnesení NSS ze dne 20. 6. 2012, čj. 6 Ads 73/2012-17).

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2023

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu